

FERENC KIRÁLY

RAZKLENJENO V PROSTORU

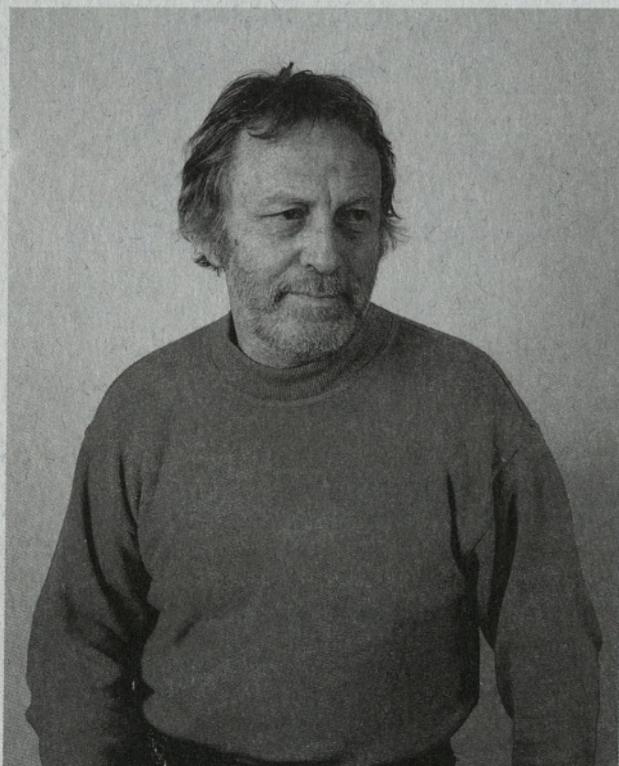
PAVILJON NOB TRŽIČ

8. MAJ 1998 - 8. JUNIJ 1998

- 1982 51. Umetniška kolonija Bačke Topole, Bačka Topola
- 1985 13. Mednarodna likovna kolonija, Lendava
- 1987 Kiparski simpozij, Lenti
- 1988 Kiparski simpozij, Lenti
- 1989 Kiparski simpozij, Lenti
  - 1. Delovnega srečanja jugoslovanskih kiparjev v oblikovanju male plastike v glini, Lendava
- 1991 Kiparski simpozij, Lenti
  - 2. delovnega srečanja kiparjev v oblikovanju male plastike v glini,
- 1992 Lendava
- 1992 Kiparski simpozij, Lenti
- 1993 Kiparski simpozij, Lenti
  - 21. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi
- 1994 Kiparski simpozij, Lenti
- 1995 Kiparski simpozij, Lenti
  - 23. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi
- 1997 24. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi
  - 25. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi

NAGRADE - DÍJAK

- 1958 Plečnikova nagrada na šoli za umetno obrt, Ljubljana
- 1989 Odkupna nagrada na 9. Jugo. bienale male plastike, Murska Sobota
- 1990 Odkupna nagrada za osnutek fontane za Hotel Ajde v Moravci
- 1994 A Képző és Iparművészeti Lektorátus díja iz razstave:
Regionális kisplasztikai tárlat Zalaegerszeg '94, Göcseji Múzeum

Ferenc Király

se je rodil leta 1936 v Dolnjem Lakošu. Po šoli za oblikovanje v Ljubljani je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v oddelku prof. Frančiška Smerduja, pozneje pa pri Vekoslavu Rukljaču na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu, kjer je leta 1964 diplomiral na oddelku za kiparstvo pri prof. Franetu Kršiniću. Kot akademski kipar je študijsko bival v Severni Ameriki, popotoval po Afriki, Mali Aziji, Izraelu, Egiptu in Evropi. Je član Društva likovnih umetnikov Slovenije. Sodeloval je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Za svoje umetniško ustvarjanje je prejel več nagrad in priznanj. Kot svobodni umetnik živi in dela v Lendavi.

Ferenc Király, akademski kipar
9220 Lendava, Kolodvorska 20

RAZKLENJENO V PROSTORU

Tako je slednjih let postalo po vidnem sporočilu kiparsko snovanje Ferenca Királyja. Poprej se je dleto gibalo v danem bloku naravnih form, a je bilo že tedaj videti, da v njej delujejo nevidne silnice, ki želijo vzkipeti v prostor.

Omenjeni premik v Királyjevem snovanju "navzven" je najbolj opazna sprememba, ki jo zaznamo v primerjavi s ciklom izpred osmih, desetih let. Prvi vzgibi so bili vidni v tkim. Čisti kabinetni, drobni formi, zdaj pa se je težnja po osvajanju prostora izoblikovala v monumentalnejši, drznejši, za interier komaj še ukrotljivi podobi.

Sklenjeno kiparsko gmoto je Király odslej podredil drugi nalogi. Osnovni lesni čok je postal del rastočega tkiva, ki mu kipar s predrtinami in grčevinam podobnim vdolbinam ponuja možnost, da si pusti vsajati čiste, zglajene in na trenutke silno krhke, domala grafično pojmovane linije (Stražar I, II).

Omenjeni "vsadki" so kot transplantacije raznorodnega lesnega tkiva, ki pa jim avtor Frenec Király točno določa pomen. So dodane, prirasle oblike, vkleščene v osnovo zato, da oblikujejo povsem novo pripovedno področje.

Novejša plastika Ferenca Királyja, vsaj ta, iz katere izbor je pričujoča razstava, je v lesu izražena nezadržna rast v prostor - predvsem v višino. To kipenje navzgor, brstenje k svetlobi je najbolj vidno v Feniksu, pa v Gotski obliki, v omenjenih Stražarjih, a tudi v razposajeni obliki Pomladnega plesa ter v Meditaciji je čutiti tega optimistično vedrega vzgona navzgor polno mero.

V ciklu Taurusov, tudi v malih formatih, v V pričakovanju se po kiparju bolj in bolj izraža želja "prodreti v prostor". Tudi Molitev in Propad sta naravnani enako, le da je pri slednji možno še najbolj očitno potegniti most med nekdanjim in sedanjim kiparjevim razmišljanjem.

Omenjeni razkorak - ne toliko usoden kot se to besedi pritiče! - med dano formo lesne gmote, ki je sedaj v vlogi matičnega debla in vsajenimi cepiči rasti kipar še namenoma poudarja z barvnimi prelivi. Pri Predrti se to vidi na mesnatordeči ploskvi preseka oblastega podstavka, ki ga kipar podstavi kot iztočišče za vzpenjajočo se nedotaknjeno, koreninasto ali vejevno zglajeno črto.

Odpravil se je v prostor...

Zapletenejša pa je postala sedaj tudi Királyjeva simbolika. Če smo doslej "smeli" njegovo kiparstvo otipati s skrajno občutljivimi končiči čustev in estetske kultiviranosti, se je sedaj temu pridružila že docela "spoznavna" usmeritev k problemom (Prainsekt, Posilstvo Evrope, V pričakovanju, Meditacija). Še vedno, vsaj prvenstveno, govorimo o neodtujljivi eleganci in pristnosti lesne tvarine, stopiti moramo pa korak dlje.

Kipar nam kot pripovednik niza na podstavke domislice, iskrive vzgibe in črtice svojih življenskih izkušenj. Ne prodaja jih kot odrešujočo resnico; prej bi rekli, da je to odziv na večni dvoboj med tem, kar bi radi videli in tistim, kar resnično gledamo.

Ko les zaide v Királyjev atelje, se spremeni v živo, ponovno oživljeno in še kako otipljivo tvarino. Kot nevidni duh se v njem sprosti oblika, ki bo vedela gledalcu še več pripovedovati o tistem, iz česar je izšla. To nam omogoča prav kiparjevo zvesto poslušanje samega sebe in melodij lesa.

Táke in také uglasene, kot jih sliši le on.

SAMOSTOJNE RAZSTAVE - ÖNALLO KIÁLLÍTÁSAI

- 1989 Ljutomer, FERENC KIRÁLY, Plasztike, Galerija Ante Trstenjak
1990 Szentgotthárd, KIRÁLY FERENC - Plasztike, Színház
Nagykanizsa, KIRÁLY FERENC - Plasztike, Művelődési Központ
Tržič, FERENC KIRÁLY, Akademeski kipar, Paviljon NOB
1992 Lendava, PREGLEDNA RAZSTAVA FERENCA KIRÁLY - a, Galerija Lendava
Zalaegerszeg, KIRÁLY FERENC, Göcseji Múzeum
1993 Lenti, KIRÁLY FERENC, Szobrászművész, A Lenti "Sölyom László"
Művelődési Központ és helyörségi Művelődési Otthon
Sárvár, KIRÁLY FERENC, Szobrászművész, Galéria Arcisba (Nádasdy - vár)
Murska Sobota, FERENC KIRÁLY, Pokrajinski muzej Murska Sobota
1994 Zalaegerszeg, KIRÁLY FERENC, Szobrászművész, Hevesi Sándor Színház
1995 Žalec, FERENC KIRÁLY, Savinov likovni salon Szombathely,
KIRÁLY FERENC, Képtár
Keszthely, KIRÁLY FERENC, Szobrászművész, Balaton Múzeum
1997 Várpalota, KIRÁLY FERENC, Szobrászművész, A Nagy Gyula Galéria
1997 Laško, FERENC KIRÁLY, Razstavišče Laški dvorec

SKUPINSKE RAZSTAVE - KOLLEKTIV KIÁLLÍTÁSOK

- 1965 Murska Sobota, LIKOVNA PODOBA POMURJA, Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
1967 Murska Sobota, MEDNARODNA LIKOVNA RAZSTAVA PANONSKA POKRAJINA
- PANONSKI ČLOVEK, Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
1967 - Szombathely, SLOVÉNIAI - VAS MEGYEI FESTŐMŰVÉSZEK
1968 KIÁLLÍTÁSA, Savaria Múzeum
1969 Murska sobota, 2. MEDNARODNA LIKOVNA RAZSTAVA PANNONIA '69,
Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
1973 Lendava, 1. SLIKARSKA KOLONIJA V LENDAVI, Razstavni prostor v Lendavskem gradu
1974 Lendava, 2. SLIKARSKA KOLONIJA V LENDAVI, Razstavni prostor v Galeriji Lendava
1975 Kranj, LIKOVNA PRIZADEVANJA V SEVEROVZHODNI SLOVENIJI, Galerija v Mestni hiši
Murska Sobota, 5. PANNONIA '75 - MEDNARODNA LIKOVNA RAZSTAVA,
Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
Eisenstadt, " PANNONIA '75 ", INTERNATIONALE AUSSTELLUNG BILDENDER KÜNSTLER,
Landesgalerie Schloss Eszterhazy
Szombathely, " A PANNONIA '75 ", NEMZETKÖZI KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS,
Savaria Múzeum
Murska Sobota, 2. JÜGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE,
Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
1975 Beograd, JÜGOSLOVENSKA SITNA PLASTIKA, Muzej Savremene Umetnosti
1976 Lendava, 4. MEDNARODNA RAZSTAVA SLIKARSKE KOLONIJE V LENDAVI,
Razstavni prostor v Galeriji Lendava
1977 Lendava, LENDAVSKI ÜMETNIKI, Galerija Lendava
Murska Sobota, LENDAVSKI ÜMETNIKI, Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
Murska Sobota, 3. JÜGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE,
Razstavni paviljon Arh. F. Novaka
1978 Lendava, 6. MEDNARODNA RAZSTAVA LIKOVNE KOLONIJE V LENDAVI, Galerija Lendava
1980 Murska Sobota, POMURSKI SLIKARJI, KIPARJI IN ÜMETNIŠKI FOTOGRAFI,
Galerija kulturnega centra Murska Sobota
1982 Bačka Topola, 51. IZLOŽBA - ÜMETNIŠKA KOLONIJA, Mala Galerija
Ljubljana, ČLANI DSLU SPREJETI V LETU 1981, Galerija DSLU
1983 Murska Sobota, 6. JÜGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE,
Galerija kulturnega centra Murska Sobota
Bačka Topola, 30. GODINA STVARALAŠTVA ÜMETNIČKA KOLONIJA, Mala Galerija
1986 Szombathely, KILENC LENDVAI MŰVÉSZ, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ
1988 Domžale, LIKOVNO SREČANJE V GALERIJI "VERA" Maribor, DLUM, Razstavni Salon Rotovž
Beograd, DRUŠTVO LIKOVNIH ÜMETNIKA MARIBOR, Galerija Dom Jugoslovenske
narodne armije
1989 Zalaegerszeg, RAZSTAVA LIKOVNIH ÜMETNIKOVIK IZ POMURJA, Hevesi Sándor Színház
Murska Sobota, 9. JÜGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE,
Galerija kulturnega centra M. Kranjec

- 1990 Ljubljana, 9. JUGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE, Galerija Cankarjevega doma
Szombathely, 9. JUGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE, Képtár
Moskva, 9. JUGOSLOVANSKI BIENALE MALE PLASTIKE
Tržič, PRODAJNA RAZSTAVA ZA HUMANITARNO AKCIJO, Paviljon NOB
- 1991 Maribor, DRUŠTVO LIKOVNIH UMETNIKOV MARIBOR, Razstavni Salon Rotovž
Murska Sobota, RAZSTAVA DEL LIKOVNIH UMETNIKOV POMURJA,
Galerija kulturnega centra M. Kranjec
- 1991 Murska Sobota, 10. MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIKE
- 1992 2. delovno srečanje kiparjev v oblikovanju male plastike v glini,
Galerija kulturnega centra M. Kranjec
- 1992 Ljubljana, 10. MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIKE, Cankarjev dom
Szombathely, A LENDVAI NEMZETKÖZI MŰVÉSZTELEP JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSA, Képtár
Zalaegerszeg, A LENDVAI NEMZETKÖZI MŰVÉSZTELEP JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSA,
Göcseji Múzeum
Trst, UNA MOSTRA PER LA PACE, Stazione Maritime de Trieste, Sala Ilirija
Murska Sobota, PRIDOBITVE 1988 - 1992 ZA STALNO ZBIRKO GALERIJE,
Galerija kulturnega centra M. Kranjec
Murska Sobota, 1. RAZSTAVA DEL ČLANOV DLÜPP 1992, Galerija Murska Sobota
- 1993 Ljubljana, DLÜPP RAZSTAVA, Mura, Ljubljana
Lenti, NEMZETKÖZI FASZOBRA SZ MŰVÉSZTELEP, A Lenti "Sölyom László " Művelődési
Központ és Helyörségi Művelődési Otthon
Zalaegerszeg, A LENTI NEMZETKÖZI FASZOBRA SZ MŰVÉSZTELEP, A Hevesi
Sándor Színház
- 1994 Murska Sobota, DLÜPP 1994, Galerija Murska Sobota
Lendava, IZ ZBIRKE MEDNARODNE KIPARSKE KOLONIJE LENTI Galerija Lendava
Lendava, A LENDVAI KÉPZÖMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA, Lendavska galerija
Ljubljana, DLÜPP 1994, ZDLÜS Galerija
Zalaegerszeg, ZALAI REGIONÁLIS KISPLASZTIKAI TÁRLAT, Göcseji Múzeum
Lendava, RAZSTAVA REGIONALNE MALE PLASTIKE, Galerija Lendava
Nagyatád, 4. ORSZÁGOS FASZOBRA SZATI KIÁLLÍTÁS, Művelődési ház és
faszobrász alkotótelep
Čakovec, DLÜPP 1994, Center za kulturo
Pecs, SLOVÉNIAI MAGYAR KÉPZÖMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA, A Központi Épületben
- 1995 Lendava, MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE GALERIJE LENDAVA
1973 - 1994, Hotel " Elizabeth "
- 1996 Kaposvár, A CORPUS KIÁLLÍTÁS MŰVÉSZEI, a Vaszary Képtár
Budapest, A CORPUS A KÁRPÁT - MEDENCE KORTÁRS MŰVÉSZETÉBEN,
a Vaszarely Múzeum
Ljubljana, USTVARJALCI - PRIPADNIKI MADŽARSKE IN ITALIJANSKE NARODNE
SKUPNOSTI, v prostorih parlamentarnih odborov za kulturo, šolstvo in šport
- 1997 Székesfehérvár, " ÁTVÁLTOZÁSOK ", VÁLOGATÁS A LENTI NEMZETKÖZI FASZOBRA SZ
ALKOTÓTELEP GYŰJTEMÉNYÉBÖL 1990 - 1997, a Szent István Művelődési Ház Sent
Korona Galériájába
Žalec, DRAŽBA LIKOVNIH DEL, DAROVANIH ZA DOM I. SLOVENSKEGA TABORA V ŽALCU,
Hotel Žalec
Nagykanizsa, NÉMETH JÁNOS KERAMIKUSMŰVÉSZ, KIRÁLY FERENC SZOBRA SZMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA, A Hevesi Sándor Művelődési Központ
Ljubljana, SUZANNE KIRÁLY - MOSS IN FERENC KIRÁLY, Razstava na
Madžarskem veleposlanstvu
- 1997 Lendava, 25. RAZSTAVA MEDNARODNIH LIKOVNIH KOLONIJ LENDAVA, Galerija Lendava
- 1998 Murska Sobota, 25. RAZSTAVA MEDNARODNIH LIKOVNIH KOLONIJ LENDAVA,
Galerija Murska Sobota

SIMPOZIJI / KOLONIJE

- 1973 Lendava '73, 1. Slikarska kolonija v Lendavi
1974 Lendava '74, 2. Slikarska kolonija v Lendavi
1976 Lendava '76, 4. Mednarodna kolonija v Lendavi
1978 6. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi
1980 Lendava '80, 8. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi
1981 9. Mednarodna likovna kolonija v Lendavi

**ZAVOD za KULTURO
in IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ**